



Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > FarmTest > FarmTest 98 - Fiberfraktion fra gylle som strøelse i sengebåse til malkekøer

FarmTest 98 - Fiberfraktion fra gylle som strøelse i sengebåse til malkekøer

Kvægbrugerne er meget glade for fiber som strøelse. Fiber er et særdeles godt strøelse - blødt leje, rene køer, blid mod haser og billigt. Udfordringen er yversundheden, viser en ny FarmTest. Promilleafgiftsfonden for landbrug

- Afsluttet FarmTest

11 bedrifter deltog i FarmTesten. Seks bedrifter med fiber på madrasser og fem med fiber i kummer. Fiberen separeres enten med skruepresser eller tromlesi.



Fiber giver et blødt og tørt leje. Af hensyn til yversundheden er det vigtigt, at fiberen udtørres i sengebåsene inden ny fiber udstrøes.

Den gennemsnitlige tørstofprocent i nysepareret fiber var for skruepresserne 34 % (26 til 42 %) og for tromlesi 31 % (27 til 36 %). Tørstofprocenten er ikke særlig vigtig for kvægbrugerne, andet end at den helst bør være over 30 %.

Der anvendes i gennemsnit 4,7 kg fiber pr. seng pr. dag på madrasser (1 til 7 kg) og 5,1 kg fiber pr. senge pr. dag i kummer (2 til 7 kg). Madrasserne strøes dagligt, og kummerne strøes en eller to gange i ugen.

Over halvdelen af bedrifterne iblander et eller flere tilsætningsmidler i fiberen, fx kridt, hydratkalk eller Stalosan, for at mindske risikoen for problemer med yversundheden og med Klebsiella. Enkelte synes måske at se en effekt af kridt og hydratkalk på Klebsiella.

Fantastisk leje

Fiber giver et blødt og eftergivende leje, og der er mulighed for at bruge meget fiber, da fiber er billig i brug.

Det gennemsnitlige sengebåseindeks var 8 (bør være under 15) ved besøg på bedrifter, og viser dermed, at køerne gerne vil ligge i fibersengene. Hårafslid, hævelser og trykninger på haser er reduceret efter skifte til fiber. Køer er meget rene, når der strøes med fiber.

Usikkerhed på yversundheden

Seks kvægbrugere har oplevet uændret eller bedre yversundheden efter brug af fiber. De øvrige fem har enten oplevet flere problemer med yversundheden eller er usikre på, om fiberen påvirker yversundheden.

For fire bedrifter er celletallet faldet i en to års periode efter opstart med fiber, og for syv besætninger er celletallet steget. Det gennemsnitlige celletal for alle bedrifter er dog ens for året inden opstart med fiber sammenlignet med året efter opstart med fiber.

Bemærkelsesværdigt - for seks af de syv bedrifter, der anvender tilsætningsmiddel, er celletallet steget. Om tilsætningsmidlet har indflydelse er uvist.

Celletallet er uafhængigt af tørstofprocenten i frisk nysepareret fiber. Det er derfor ikke muligt at sige om tørstofprocenten påvirker celletallet.

Udtørring af fiber vigtigt

I forhold til at kontrollere yversundheden er det kvægbrugernes vurdering, at udtørring af fiberen i sengebåsen er vigtigt.

Derudover bør man være opmærksom på, at yversundheden er en balance mellem smittetryk og modstandskraft hos køerne. Anvendelse af fiber kan i nogle tilfælde øge smittetrykket. Om det giver sig udslag i en dårlig yversundhed, afhænger af de øvrige faktorer, årstid, malkning, malkerutiner m.m. og dyrenes modstandskraft (fodring, fodringsskift, varmestress m.m.).

Kniber det med yversundheden, kunne løsningen måske være at fjerne fiberen i en periode, fx en måned, og strø med fx snittet halm for at sænke smittetrykket. Fiber kan anvendes igen, når yversundheden igen er under kontrol. Undgå desuden at starte med fiber i en periode, hvor dyrenes modstandskraft er svækket fx pga. fodringen, vejrliget, staldskifte eller sygdom i besætningen.

I forhold til yversundhed bør du sørge for:

- Brug kun frisk nysepareret fiber
- Undgå at fiberen tager varme
- Udtør fiberen i sengebåsen, før der kommer et nyt lag fiber på
- Udjævn fiberen i sengebåsen, så hurtigt udtørring sikres

- Hold sengebåsene rene og tørre

Pris pr. seng pr. år

Den gennemsnitlige samlede pris på en separator inkl. pumpe og montering var 315.000 kr.

De samlede udgifter til separator inkl. forrentning, afskrivning på separator og drift af separator (vedligehold og strøm) er beregnet til 250 kr. pr. seng pr. år.

Kvægbrugerne anvender strømaskine til at udstrø fiber og flere har hus over separatoren. De samlede udgifter til strømaskine inkl. forrentning, afskrivning, vedligehold og til hus inkl. forrentning, afskrivning, er beregnet til 38 kr. pr. seng pr. år.

Læs hele FarmTest rapporten [her](#) (888 kb)